

**ŽMONIŲ SU NEGALIA TEISIŲ STEBĖSENOS KOMISIJA
PRIE LYGIŲ GALIMYBIŲ KONTROLIERIAUS TARNYBOS**

**2021 M. VASARIO 10 D. POSĖDŽIO
PROTOKOLAS**

2021-02-17 Nr. NKP-1

Vilnius

Posėdis vyko 2021 m. vasario 10 d., 10.00 – 14.00 val., Lygių galimybių kontrolieriaus tarnyboje (Gedimino pr. 11, Vilnius) nuotoliniu būdu Zoom platformoje.

Dalyvavo: Žmonių su negalia teisių stebėsenos komisijos prie Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybos (toliau – Komisija) nariai: Kristina Dūdonytė, Dalia Mikalauskaitė, Vytautas Pivoras, Aidas Gudavičius.

DARBOTVARKĖ:

1. 2021 m. vasario 10 d. Komisijos posėdžio sekretoriaus išrinkimas;
2. Naujai įtraukto Komisijos nario Aido G. supažindinimas su Komisijos veikla;
3. Numatomi svarbiausi darbai;
4. Dėl Komisijos dalyvavimo susitikimuose su SADM ministre ir LR Seimo žmogaus teisių komitetu, sprendžiant asmeninės pagalbos asistento problematiką ir finansavimą;
5. Kiti klausimai.

1. SVARSTYTA. D. M. išrinkimas 2021 m. vasario 10 d. Komisijos posėdžio sekretore.

NUTARTA. Pritarti (bendru sutarimu).

2. SVARSTYTA. Komisijos pirmininkė supažindino naują komisijos narį Aidą G. su Komisijos atliktais ir atliekamais darbais (teiktas rekomendacijas, dalyvavimus susitikimuose, vykdomus tyrimus ir kt.). Dalia M. papildė, kad tyrimai skirti išsiaiškinti šeimų, kuriose gyvena suaugę asmenys su negalia, pagrindinius poreikius ir krizinėje situacijoje kylančias problemas bei kaip žmonėms su negalia užtikrinamas mokymasis visą gyvenimą.

3. SVARSTYTA. Dėl numatomų darbų: Daliai M. prioritetas šiais metais yra pabaigti Komisijos inicijuotus tyrimus ir parengti rekomendacijas valdžios institucijoms. Aidas G. išreiškė rūpestį dėl duomenų trūkumo apie tai, kiek dėl Covid-19 Lietuvoje mirė žmonių su negalia, kiek žmonių su negalia, gyvenančių globos įstaigose, gavo medicinos paslaugas, kiek iš jų nebuvo vežami į ligonines pandemijos metu. Kristina D. pasiūlė, kad reikia visiems ministrams ir kitų įstaigų atstovams, kurių veikla susijusi su žmonių su negalia gyvenimu, parašyti raštus dėl informavimo apie įvairias rengiamas programas, priemones, projektus, kad Komisija galėtų, esant poreikiui, pateikti rekomendacijas. Dalia M. pasiūlė organizuoti susitikimus su savivaldybėmis.

NUTARTA. Rašyti bendrą raštą įvairioms institucijoms, kaip Lietuva užtikrina žmogaus su negalia teises pandemijos metu su tikslu sužinoti visus statistinius duomenis - Aidas G. parengia rašto pradinį variantą (kiti nariai papildo); Kristina D. parengia raštus ministrams ir kitų įstaigų atstovams; Aidas G. pradeda derinti susitikimus su savivaldybėmis ir neįgalųjų NVO atstovais.

4. SVARSTYTA. Dalia M. supažindino Aidą G. su skirtingomis nuomonėmis Komisijos ir NVO dėl asmeninės pagalbos neįgaliajam finansavimu: kai kurios NVO deklaruoja, kad už asmeninę pagalbą žmogus su negalia turi susimokėti, tačiau Komisijos nuomone - už teisę, kurią garantuoja JT Konvencija ir LR Konstitucija, mokesčiai negali būti imamas, nes tokią teisę užtikrinti 2010 m. įsipareigojo valstybė. Aidas G. papildė, kad paslaugų apmokestinimas pažeidžia kitas žmogaus su negalia teises ir kartu stumia jį į nepriteklių: 20 proc. mokėjimas už asmeninę pagalbą pažeidžia ir apriboja šios pagalbos prieinamumą. Vytautas P. pasiūlė paprašyti gauti prisijungimą prie susitikimo su ministre Monika Navickiene. Aptartas gautas kvietimas į LR Seimo žmogaus teisių komiteto klausymą.

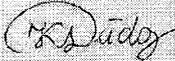
NUTARTA. Teikti prašymą dėl galimybės Komisijos nariams dalyvauti nuotoliniu būdu susitikime su Socialinės apsaugos ir darbo ministre Monika Navickiene dėl asmeninės pagalbos reglamentavimo. Dalyvauti LR Seimo žmogaus teisių komiteto organizuojamame klausyme.

5. SVARSTYTA. Dalia M. pastebėjo, kad statistikoje nurodomi skaičiai ir procentai dirbančių neįgalių nuo darbingo amžiaus neįgaliųjų skaičiaus ir pasiūlė fiksuoti žmonių su negalia dirbančių skaičių nuo viso skaičiaus dirbančių asmenų, nes tada bus aiškesnė padėtis dėl žmonių su negalia galimybių dirbti. Kristina D. pristatė „Kurk LT“ kuriamą naują projektą – platformą, kuri padės žmonėms su negalia dalyvauti darbo rinkoje. Dalia M. papildė, kad pirmiausia turėtų būti žinomi darbdaviai, įdarbinantys neįgaliuosius ir tik tada renkama informacija apie asmenis su negalia (talpinama į platformas ar pan.). Vytautas P. iškėlė klausimą dėl sekretoriaus poreikio - jam buvo paaiškinta, kad (kol kas) nėra skirtas papildomas finansavimas Lygių galimybių kontrolieriaus tarnybai.

Vytautas P. pasidalino informacija apie paviešintą atvejį, kai gydymo įstaigoje mirė žmogus su klausos negalia, nesulaukęs gestų kalbos vertėjo pabendrauti su artimaisiais.

NUTARTA. Pirmininkė parengia pakartotiną raštą Lygių galimybių tarnybos kontrolierei dėl sekretoriaus ir tarnybos atstovo (penkto komisijos nario) poreikio bei tinkamo finansavimo užtikrinimo.

Komisijos pirmininkė

 Kristina Dūdonytė

Komisijos sekretorė

 Dalia Mikalauskaitė